

REFERAT Grøn Omstilling §17.4 d. 30-10-2023

Mødedato Mandag d. 30. oktober 2023 kl. 17:00

Mødested Mødelokale 1, ved rådhuset, Søndergade 12, Haslev

Indholdsfortegnelse

Velkomst og start på møde i §17.4 udvalget.....	3
Temadrøftelse Borgernes lille natur - vild med vilje uden gift.....	5
Temadrøftelse Planlægningen af transport og infrastrukturens betydning for biodiversitet.....	8
Flemming Duus Mathiesen foretræde Faxe, §17.4. udvalg- Grøn omstilling.....	10
Under punktet evalueres dagens møde.....	12

Punkt 1: Velkomst og start på møde i §17.4 udvalget

00.22.00-A00-2-22

Resume

Klokken 17.00

Mødet starter.

Sagsfremstilling

Formanden byder velkommen til mødet.

Der forventes eftersendt en tillægsgagsorden med punktet: Temadrøftelse | Vild med vilje og uden gift.

Punktet planlægges optaget som punkt 2 på dagsordenen og resterende punkter rykker.

Start klokken 17.10.

Der vil være mulighed for at følge op på drøftelserne på det sidste møde herunder det udsendte referat.

Økonomi

Økonomiske konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser i 2023.

Formanden indstiller,

Formanden indstiller, at mødet påbegyndes.

Beslutning

Der var afbud til mødet fra Sandra Janicka og Jens Hedelykke Pedersen.

Sandra B. Ravn deltog som VUC-repræsentant i Sandra Janicka's fravær.

Der var ingen kommentarer til det udsendte referat.

Dagsordenen inkl. tillægsgagsorden blev herefter fulgt.

Punkt 2: Temadrøftelse | Borgernes lille natur - vild med vilje uden gift

09.00.00-G01-2-23

Resume

Klokken 17.15

På udvalgets møde den 20. juni 2023 konkluderede Grøn Omstilling en række temaer, der skal sættes til drøftelse.

Oplæg til temadrøftelserne laves af udvalgsmedlemmerne på skift.

Grøn omstilling drøfter det aftalte tema Borgerens lille natur - vild med vilje og uden gift efter oplæg fra udvalgsmedlem Lisette Lind Larsen.

Der skal ved afslutningen konkluderes visioner og anbefalinger.

Sagsfremstilling

Faxe kommune omtales ofte som 'Kommunen i det grønne' og ønsker at være 'Den grønne kommune'. En grøn omstilling og udvikling kræver at vi ser på hele kommunen – alle arealer. Her spiller de private grundejeres arealer en stor rolle udover de offentlige: statslige, regionale og kommunale arealer. Grøn omstilling skal derfor under dette tema sætte fokus på hvordan vi kan understøtte biodiversiteten og blive lidt mere vilde med vilje i den lille natur, som eksisterer i alle haver, på alle grunde i kommunen. En bevægelse, hvor vi samtidig indkredser hvordan vi sammen hjælpes til at undgå brugen af gift. Under dette tema har vi ikke opmærksomhed på de private arealer, der er dækket af landbrug og skovbrug, dem drøfter vi som særskilte temaer.

Danmark befinder sig sammen med resten af verden i en naturkrise og det kalder på at politikere og borgere sammen tager ansvar for vores værne om vores natur, dyre- og planteliv. En lang række af dyre- og plantearter er forsvundet og endnu flere er truet. Tusindvis af insekter og millioner af fugle er forsvundet. Naturen og den artsrigdom har en værdi i sig selv og er ikke kun til for at tjene et formål for kommunens borgere.

Vi skal under temaet se på, hvordan vi kan påvirke private grundejere/lodsejere og virksomheder til positivt at bidrage til at bremse og vende udviklingen. Kan vi samlet og sammen skabe større arealer, der har en særlig naturværdi og en menneskelig adfærd, der tager vare på den.

Så hvordan ligger landet og kommunen?

Lad os træde et skridt tilbage og se på nærmere på, hvad vi gerne vil opnå med drøftelsen af dette tema ift. Grøn Omstillings formål:

Vi skal have et stærkere fokus på den grønne omstilling i kommunen og engagere borgerne i den grønne dagsorden og skabe bedre muligheder for, at borgerne selv bliver aktive i den grønne omstilling, kommer til orde og bliver hørt.

Kommissoriet

Borgerne har udtrykt interesse for, at vi skal forbedre miljøet og den grønne omstilling herunder

? skal vi bidrage til at mindske/nedbringe brugen af gift på private arealer

? skal vi bidrage til at fremme biodiversiteten i kommunen

DK2020

Kommunen har en aktiv målsætning om en befolkningstilvækst op til 40.000 borgere, det kræver en aktiv og ekstra indsats for at nedbringe udledningen af drivhusgasser med 20% i 2030 og 85% i 2050 ift. 2019 men også en opmærksomhed på at et øget antal borgeres påvirkning af miljø, arealer og natur i kommunen. Kommunens målsætning er, at den primære befolkningsudvikling sker i tilknytning til de større byer.

I klimaplanen er målsætningen at vi skal skabe fremtidens bæredygtige landskaber med mere natur.

Der står at,

? Faxe Kommune ser naturen som et værdifuldt aktiv, der skal bidrage positivt til den fremtidige udvikling af kommunen. Naturen udgør en værdifuld ressource for kommunen i forhold til det gode liv, bosætning, turister og gæster, sundhed, rekreation og beskæftigelse.

? En af de helt store udfordringer frem mod en mere bæredygtig fremtid er at reducere miljøpåvirkningen, uden at vi oplever det som fald i livskvalitet og velfærd. Vi skal forsøge at afkoble økonomisk vækst fra forringelse af miljøet.

Her ses kommunens rolle som facilitator ift. borgernes og erhvervslivets tiltag og handlinger, som den vigtigste, men også den sværeste opgave.

Verdensmåls udvalget anbefalinger

Flere af FN verdensmål taler positivt ind i borgerens bidrag til både den lille og vilde natur. Verdensmål Udvalget fremsatte i 2021 flere relevante anbefalinger:

- ? Mål 17 Partnerskaber for handling – anbefaling 3 og 6 var bla. at uddanne unge og voksne som verdensmål ambassadører og understøtte en større involvering af borgerne eksempelvis gennem Verdensmåls events, herunder en Verdensmåls festival.
- ? Mål 14 Livet på Land – anbefaling 8 var bla. at beskytte, genoprette og støtte økosystemer på land, i ferskvand og kystnært. En opfordring til at øge biodiversiteten og skabe mere plads til naturen. Udvalget for Grøn Omstilling kan her i særlig grad opsøge anbefalinger ift. at inddrage borgere i indsatser der kan øge biodiversiteten eksempelvis etablering af ny natur, kampagner som 'vild med vilje' og 'giftfrie haver'
- ? Mål 11 Bæredygtige byer og lokalsamfund – anbefaling 11 omhandler bla. bosætning udvikling af boligområder, boligtyper, det sociale mix og livsstiles betydning, men også anbefaling 13 om nedbringelse af forbrug, genbrug og bæredygtighed understøtter.

Vi må ikke forringe noget for at fremme noget andet. Det udestår, at anbefalingerne omsættes til handling gennem et nyt forum "verdensmål 2030", der sikre at vi ikke går i stå. Vi skal inddrage nye grupper vi normalt ikke inkluderer, og opsøge nye ideer og perspektiver.

Problemstillingerne kan anskues på nedenstående vis

- Hvad betyder det 'lille jordareal' i det store billede for biodiversitet og miljø i den grønne omstilling?
- Hvad betyder den enkelte borger, grundejer, lodsejer, virksomhedsejer i Faxe Kommune?
- Hvordan kan vi hjælpe borgerne til en grønne omstilling for klima, miljø og natur?
- Hvordan lykkes vi med at komme i 'samtale' med langt flere omkring den omstilling vi ønsker i vores kommune?

Problemstillingerne foldes ud i præsentation på mødet med anbefalinger til løsningsforslag.

Løsningsforslag indkredses og mulige anbefalinger klarlægges i en drøftelse mellem udvalgsmedlemmerne.

På baggrund af dette udarbejdes anbefaling til vision, strategi og mål samt evt. ideer til et forbedringskatalog for 'Borgerens lille natur - vild med vilje og uden gift', disse dokumenteres i den aftalte skabelon.

Økonomi

Ingen økonomisk effekt i 2023.

Formanden indstiller,

Formanden for udvalget indstiller:

- ? At temaet præsenteres
- ? At temaet som planlagt drøftes i udvalget
- ? At udvalget formulerer et udkast til en vision for området
- ? At udvalget formulerer udkast til de første anbefalinger til at opnå visioner og mål for temaet til grønne omstilling

Beslutning

Lisette Lind indledte sin tema-gennemgang med kort at minde om temaets hovedpunkter.

Herefter gennemgik hun med en forklarende uddybning temaets kompleksitet.

Mødedeltagerne havde en længere drøftelse af, hvorledes mulighederne for en konstruktiv dialog med kommunens borgere om temaet og eventuelle løsningsforslag ser ud.

Der var enighed om:

- At det gennem anbefalinger skal gøres nemt for borgerne at bidrage med handlinger, der nedbringer forbruget af gift.
- At det ikke er ALLE unge, der bare er ligeglade med problemet med brug af og nedsivning fra gift.

Lisette Lind gik i dybden med den del af drøftelsen, der indeholdt konkrete anbefalinger.

Hun slutter gennemgangen af med, at beskrive alvoren i temaet og udfordringens karakter.

Ib Østergaard Rasmussen aftalte med udvalget, at han skriver Lisette Linds anbefalinger og forslagene fra udvalgets drøftelse ind i den interne skriveskabelon, som udvalget anvender.

Punkt 3: Temadrøftelse | Planlægningen af transport og infrastrukturens betydning for biodiversitet

09.00.00-G01-2-23

Resume

Klokken 18.00

På udvalgets møde den 20. juni 2023 konkluderede Grøn Omstilling en række temaer, der skal sættes til drøftelse.

Oplæg til temaernes drøftelse laves af udvalgsmedlemmerne på skift.

Under punktet lægger udvalgsmedlem Christian J. Sønderup op til den tematisk drøftelse af dette punkt.

Der skal ved afslutningen af den tematiske drøftelse konkluderes visioner og anbefalinger på denne.

Sagsfremstilling

Temadrøftelsen handler om tilpasningen af vejinfrastrukturer til klimavenlige transportformer.

Desuden sættes der fokus på flytning af borgerne fra fossilbil og knallert, til el-bil og cykler.

Problemstillingen kan oplistes således:

1. Infrastrukturen i kommunen understøtter kun i ringe grad overgangen til mere klima- og miljøvenlige transportformer.
2. Der mangler cykelfaciliteter mange steder i kommunen. Og mange af de faciliteter der er, er ikke udformet/udført korrekt og trafiksikkert. Derved understøtter de ikke aktuelle behov, såvel som motiverer for øget cykeltrafik.
3. For mange unge benytter knallert eller el-løbehjul i stedet for cykel. Tohjulede motorkøretøjer understøtter ikke den grønne omstilling, da de forurener, støjer og fremmer fysisk inaktivitet. Desuden er tohjulede motorkøretøjer de køretøjer med flest, og mest alvorlige, ulykker pr. kørte kilometer.
4. Mange af kommunens borgere bor i byer, og bruger kun i ringe grad de mange naturområder vi har i kommunen til leg, rekreation og motion. Dette fører til fysisk inaktivitet, og i sidste ende livsstilssygdomme.
5. Der mangler ladefaciliteter til elbiler på eksempelvis rastepladser og tankanlæg.

Problemstillingerne vil blive uddybet under fremlæggelsen.

Christian J. Sønderup byder umiddelbart ind med følgende løsningsmodeller:

1. Cyklen skal være det foretrukne transportmiddel på ture under 10 km, for mindst 60 % af kommunens borgere. Der skal være acceptable (trafiksikre, tilgængelige, fremkommelige og attraktive) cykelfaciliteter, både i kommunens byzonebyer, og imellem disse. I skolestrukturen skal der tages højde for at eleverne (mindst 90 %) skal kunne cykle til skole.
2. Befolkningen i kommunen, og i særdeleshed de unge, skal fravælge tohjulede motorkøretøjer, og i stedet benytte cyklen.
3. Flere borgere skal benytte sig af den frie adgang til skove, strande og andre naturområder. Det skal være nemt og attraktivt af komme til skov og strand. Tilgængelighed til naturen, som er lovfæstet i naturbeskyttelsesloven, skal

derfor blandt andet sikres ved, at kommunen skrider hurtigt og resolut ind overfor ulovlige hindringer for offentlighedens adgang til naturen.

4. Der skal sikres ladeinfrastruktur, så man som elbillist maksimalt skal køre 5 km (10 km i yderområderne) efter en offentligt tilgængelig ladestander.

For at komme i den rigtige retning med målrettede initiativer peges der på, at der kan vedtages følgende politikker af byråd:

- Der skal for alle kommunens vejprojekter, herunder cykelprojekter, udføres trafiksikkerhedsrevision på samtlige trin, af certificeret trafiksikkerhedsrevisor.
- Der skal for alle kommunens vejprojekter i byzone, herunder cykelprojekter, udføres tilgængelighedsrevision på samtlige trin, af certificeret tilgængelighedsrevisor.
- Kommunen understøtter ikke benyttelse af tohjulede motorkøretøjer. Dette betyder at, der ikke tilbydes eller gives støtte til undervisning i knallertkørekort. Undervisning til knallertkørekort gennem Faxe Ungdomsskole udfases derfor.
- Ved planlægning, projektering, anlæg og drift af vejprojekter, skal love, bekendtgørelser, cirkulærer, samt vejregler generelt følges. Afviges der fra vejregler, skal det begrundes sagligt, og love, bekendtgørelser og cirkulærer skal altid følges.

Økonomi

Økonomiske konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser i 2023.

Formanden indstiller,

Formanden indstiller

- At temaet fremlægges.
- At temaet drøftes og belyses yderligere af udvalgets medlemmer.
- At udvalget formulerer et første bud på en vision for området.
- At udvalget formulerer sine første bud på anbefalinger til imødegåelse af temaets risici.

Beslutning

Christian Sønderup indledte kort om temaets alvor.

Han uddelte et print til alle af den skabelon, som han havde udfyldt og forberedt til mødet.

Materialet er indtil videre et internt arbejdsblad, der blev gennemgået og drøftet indgående.

Eksempler på mål for udvalgets indsats blev ligeledes fremlagt, beskrevet og drøftet.

Ib Østergaard Rasmussen lovede, at han skriver anbefalingerne og udvalgets konklusioner ind i den interne skriveskabelon til en senere fremlæggelse.

Punkt 4: Flemming Duus Mathiesen foretræde Faxe, §17.4. udvalg- Grøn omstilling.

24.03.00-G01-2-23

Sagsfremstilling

Resume

Klokken 19.00

Under punktet gæster Flemming Duus udvalget. Han er inviteret til at aflevere et oplæg om, hvordan skovbrugerne kan være med til at samle CO2 op og bidrage til biodiversitet og mindske forbruget af pesticider i skovbrug.

Hans oplæg er med henblik på en drøftelse i udvalget.

Sagsfremstilling

Flemming Duus har fremsendt denne disposition for sit foretræde:

Tema:

Det åbne land som arealressource (skovbrug/landbrug) i relation til Grøn omstilling belyst i relation til CO2 problematik og vandmiljø.

Reference:

Forslag til Planstrategi 2023. Faxe Kommune.

Klima:

CO2 problematikken

1. Visning af video, skovbrug
2. Kommentar til DK2020, Faxe.

Vandmiljø:

Spildevand, herunder overløb samt miljøkemi.

1. Myndighedernes forvaltningssvigt spildevand/overløb. Herunder Statsrevisorernes beretning.
2. Myter i den offentlige debat.

Formanden indstiller,

Formanden indstiller

- At oplægget præsenteres.
- At præsentationen drøftes med oplægsholderen.

Beslutning

Formanden bød Flemming Duus Mathiesen velkommen til mødet og takkede for hans interesse for udvalgets arbejde og opgave.

Flemming Duus Mathiesen fortalte om sin baggrund og de særlige forudsætninger, som han besidder. Forudsætninger som gør ham meget egnet til at rådgive om skovbrug og biodiversitet. På mødet repræsenterede han sig selv og som ejer af skove i DK og Sverige.

Herefter viste Flemming Duus Mathiesen en videofilm produceret af Skovdyrkerne.

I sit indlæg kom han særligt ind på træernes evne til at optage og omsætte CO₂ og træernes fotosyntese.

Han uddelte et medbragt print, hvori han havde oplyst en række myter i den offentlige debat.

Det samlede oplæg blev drøftet.

Formanden takkede gæsten for besøget. Flemming Duus Mathiesen kvitterede med et tilbud om fortsat at være til rådighed og bidrage til udvalgets arbejde.

Bilag

Flemming Duus M. noter

Punkt 5: Under punktet evalueres dagens møde

00.22.00-A00-2-22

Sagsfremstilling

Klokken 19.45

Under punktet evalueres dagens møde.

Der vil ligeledes være lejlighed til at drøfte udvalgte emner og forslag til emner på dagsordenerne for de kommende møder.

Formanden indstiller,

Formanden indstiller,

- At dagsordenen og dagens møde evalueres.
- At indholdet til det kommende mødes dagsorden drøftes.

Beslutning

Det blev aftalt, at mødet i november måned flyttes til den 7. december med mødetid på samme klokkeslæt og samme sted.

På næste møde sættes blandt andet disse to punkter på dagsordenen:

- Regenerativt landbrug, biodiversitet og vandløbspleje ved Nikolaj Thomsen.
- Landbrug, konventionel dyrkning og planteavl ved Michael Madsen.